

Izjava vsak dan, tudi ob nedeljah in praznikih, ob 3 zjutraj, ob ponedeljkih ob 8 dopoldne.

Uredništvo: Ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadst. — Vsi čitatelji, ki se pošiljajo udeležiti v ta. Neprankirana pisma se ne sprejema in rokopi se ne vračajo.

Letniški in odgovorni urednik: Stefan Godina. Lastnik: konsorcijska družba »Edinost«. — Tisk: tiskarna »Edinost«, vpisane družbe z omejenim poudarjen v Trstu, ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20.

Telefon uredništva in uprave št. 11-57.

Naročnina znaša: Za celo leto K 24—
za pol leta 12—
za tri mesece 6—
za nedeljsko izdajo za celo leto 5-20
za pol leta 2-60

EDINOST

Posamezne številke »Edinosti« se prodajajo po 6 vinarjev zastarele številke po 10 vinarjev.

Oglasi se računajo na milimetre v širokosti ene kolone

Cene: Oglasi trgovcev in obrtnikov mm po 10 vin.

Osmenice zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov mm po 20 vin.

Oglasi v tekstu lista do pet vrst K 5.

vsaka nadaljna vrsta 2

Mali oglasi po 4 vinarje beseda, najmanj po 40 vinarjev.

Oglase sprejema inšerati oddelk »Edinosti«. Naročnina in reklamacije se pošiljajo upravi lista. Plačuje se izključno le upravi »Edinosti«. — Plača in toži se v Trstu.

Uprava in inšerati oddelk se nahajata v ulici Sv. Frančiška Asiškega št. 20. — Poštnehranični račun št. 841.652.

Bitka v Karpatih se nadaljuje. - Težki ruski napadi odbiti. - Na jugu položaj neizpremenjen.

Odbiti ruski napadi pri Jednorozku in Avgustovu. - Na francoskem bojišču večinoma le artiljerijski hoji.

Z avstrijsko-ruskega bojišču.

DUNAJ, 25. (Kor.) Uradno se objavlja: 25. marca opoldne.

V Karpatih so naše čete na fronti zapadno od Užoškega prelaza odbile težke ruske napade. Boji se nadaljuje.

Včerajšnji dan je potekel v nekaterih oddelkih mirneje. Zopet je bilo ujetih 1500 Rusov.

Pri Wyszokowu se je ponesrečil neki napad sovražnika na postojanke, ki smo jih zavzeli 22. t. m.

Na ostalih frontah se ni zgodilo ničesar bistvenega.

Namestnik šefa generalnega štaba, pl. Höfer, iml.

KOPENHAGEN, 24. (Kor.) »Politiken« poroča iz Londona: Rusko armadno vodstvo govori o branilu Przemysla, pl. Kusmanku, z največjim spoštovanjem in ga čeni kot pogumnega in vztrajnega vojaka. Armadno vodstvo konstatira, da je bila za časa predaje trdnjave municija uničena.

Turki o kapitulaciji Przemysla.

CARIGRAD, 24. (Kor.) Turško časopisje poroča o kapitulaciji Przemysla z izrazi največjega spoštovanja in priznavanjem največje hrabrosti junaške posadke.

List »Turan« piše: Izven vsakega dvoma je, da je predaja trdnjave dogodek, ki pomeni za Avstrijo istotoliko, kakor zmaga. Če bodo avstrijske armade čitale o tem zmagoslavju, s katerim so obogatili njeni junaški bratje vojno zgodovino, če bodo čitale, kako narašča njihova vztrajnost, bodo našle novo moč, da prizadejajo sovražniku nove udarce. Usoda Przemysla bo navdušenost in voljo do zmage avstrijske armade le še podvojila.

List prinaša tudi sliko trdnjavskega poljevnika, pl. Kusmaneka.

Z južnega bojišču.

DUNAJ, 25. (Kor.) Uradno se objavlja: 25. marca opoldne.

Na južnem bojišču so se vršili v zadnjem času ob Donavi in ob Savi le posamični topovski boji. Splošni položaj je neizpremenjen.

Namestnik šefa generalnega štaba, pl. Höfer, iml.

Z nemško-ruskega bojišču.

BERLIN, 25. (Kor.) Veliki glavni stan, 25. marca:

Vzhodno bojišče.

Ruski napadi vzhodno in jugovzhodno od Avgustova kakor tudi pri Jednorozku, severovzhodno od Przasnysza, so bili odbiti.

Vrhovno armadno vodstvo.

Neresnične vesti o mučenju ruskih vojakov v nemškem ujetništvu.

BERLIN, 25. (Kor.) Wolffov urad poroča: »Večernija Vremja« objavlja doživljaje nekega ruskega vojaškega zdravnika, ki je živel več mesecev v nemškem vojnem ujetništvu. Med drugim se pripoveduje: Poveljnik nekega nemškega

ujetniškega taborišča je pretepal ruske oficirje z bičem; tudi je bilo več ujetih ruskih oficirjev ranjenih s sabljami. Kakor poroča »Norddeutsche Allgemeine Zeitung«, so uradna preiskovanja dognala, da so te obdolžitve popolnoma izmišljene.

Princ Joachim v Memelu.

BERLIN, 23. (Kor.) Kakor poroča »Lokal-Anzeiger«, je princ Joachim po naročilu generalfeldmaršala pl. Hindenburga v terek obiskal Memel. Imel je pri tej priliki nagovor, v katerem je izjavil, da ni v nemškem narodu nobenega, ki ne bi bil ogorčen radi zločinu dejanj, ki so bila izvršena nad mestom. »Mi ne bomo«, je rekel princ, »mirovali poprej, dokler ne bo sovražnik zadostno kaznovan. V očigled žalostnim vtisom in z ozirom na zgodovino mesta vas prosim, da zaključite skupno z mano: Njegovo Velikanstvo, kralj pruski, hura, hura, hura!»

Kakor poroča dalje list, je generalfeldmaršal pl. Hindenburg razven guberniji Suwalki naložil tudi ostalim delom zasedenega ruskega ozemlja vojni kontribucijo kot kazen za ruski vpad v Memel, med drugim mestu Lodzu pol milijona.

Goltz paša v Berlinu.

CARIGRAD, 25. (Kor.) Generalfeldmaršal von der Goltz paša je odpotoval v Berlin, da izroči nemškemu cesarju od sultana podeljeno, posebno izdelano vojno kolajno.

Novo nemško vojno posojilo.

BERLIN, 25. (Kor.) »Staatsanzeiger« objavlja sledeči na državnega kancelarja naslovljeni razglas:

»V vse pričakovanje prekašajoč, v finančni zgodovini vseh časov brezprimeren rezultatu podpisov na drugo vojno posojilo, vidim manifestacijo trdne volje do zmage ob vsakih žrtvah in zmagovestnosti nemškega naroda. Moja cesarska zahvala sega vsem onim, ki so pripomogli k velikemu uspehu. Kakor zmagoslavna dejanja armade in brodivja, me razveseljuje tudi zmaga onih, ki so ostali doma, s ponosom in sem ponosom, da s tem bitji v teh časih prvi služabnik takega vojnega uspeha.«

Prosim Vas, da objavite javno ta razglas.

Veliki glavni stan, 21. marca 1915

Viljem I. R.

Z zapadnega bojišču.

BERLIN, 25. (Kor.) Veliki glavni stan, 25. marca:

Zapadno bojišče.

Izjemni nepomembnih bojev ob višinah Moze jugovzhodno od Verduna in na Hartmannswieskopfu, ki se še nadaljujejo, so se vršili le artiljerijski boji.

Vrhovno armadno vodstvo.

BERGEN OF ZOOM, 25. (Kor.) Danes dopoldne se je vršil med nekimi »globo« in nekimi angleškimi dvokrovnimi boji v zraku. Dvokrovniki se je moral spustiti na tla. Letalec je bil interniran. »Globo« je odšel nato v zapadni smeri.

Blockada angleškega vodovja.

LONDON, 24. (Kor.) Reuterjev urad poroča iz Fecampa z dne 23. t. m.: Kakor se zatrjuje, je bila barka »Jack Coeur« na vožnji v Novo Fundlandijo dne 14. t. m., 85 milj od Lizarda, ustavljena od ne-

Piccolo je bil končan in pričel se je premor.

Ta premor je bil, kakor vselej, kedar se pripravljala kaka nova uprizoritev, neskončno dolg.

Ob takih prilikah je splošna navada, posebno v majhnih gledališčih, da postaja občinstvo nestrpno in kaže svojo nezadovoljnost s hrupom vsake vrste, topotanjem z nogami, krikom in skoraj divjim tuljenjem.

Prvi čas po februarjski revoluciji žalostnega spomina je občinstvo nadomestovalo te demonstracije z nekakim monotonim in obenem hrupnim recitativom, počej neprestano v enakomernem taktu stokrat ponovljene besede:

»Des lam — pions! — des lam — pions! — des lam — pions!«

Toda občinstvo nima prav.

Ko bi le nekoliko slutilo, kaj vse se dogaja za zagrinjalom tekem te važne pol ure, ki se mu zdi tako dolga! Ko bi videlo popolnoma s prahom in znojem pokrite strojnice, ki se trudijo in mučijo, da bi postavili novo dekoracijo, ki se še ne priklada popolnoma prav nosilec in oporo vsem tem nepoznanim napravam, ogradjam lepih razgledov, katerih oživlje-

kega nemškega podmorskega čolna in zaprosena, da naj sprejme na krov mostvo nekega potopljenega angleškega parnika. Francoski kapitan je sprejel mostvo in je dobil dovoljenje, da sme peljati naprej. Oddal je pozneje angleško mostvo nekemu angleškemu parniku.

KOPENHAGEN, 25. (Kor.) »Politiken« poroča iz Bergena: Nemški podmorski čoln »U 29« je pri otoku Casquet Rok ustavil parnik »Botnia« in ga pozval, da naj vzame na krov posadko angleškega parnika »Adenwen« iz Cardiffa, ki je bil že torpediran. Posadka je bila izkrcana nato v Beixhamu.

Odredbe povodom transportu angleških čet.

LONDON, 25. (Kor.) Glasom neke naredbe vojnega ministrstva je potniški promet na angleških železnicah z ozirom na predstoječe transporte čet začasno ustavljen. Tudi navadni izletni promet za Veliko noč je ustavljen, ker so za to dobo stavljene na železnice velike zahteve.

Delavsko gibanje na Angleškem.

LONDON, 24. (Kor.) Na seji, ki se je vršila včeraj med delavci in delodajalci tehnične in ladijske industrije v okrajih Bristol in Sudwales, in sicer pod predsedstvom spira Georga Asuitha, je bil v različnih spornih vprašanjih dosežen sporazum.

LONDON, 24. (Kor.) »Times« poročajo iz Liverpoola: Zahteva lorda Kitchenerja od doških delavcev v Liverpoolu in Birkenheadu, da bi delali tudi v soboto, dosedaj ni imela uspeha. Strokovni delavci prirejajo zborovanja, v katerih skušajo pregovoriti delavce, da naj odnehajo. Položaj se smatra kot jako resen. Namerna va se izdati nujen poziv na delavce.

V svrhu preprečanja stavk na Angleškem.

LONDON, 24. (Kor.) Da se preprečijo stavke med transportnimi delavci, je predlagala nacionalna zveza transportnih delavcev finančnemu ministru in predsedniku trgovskega urada zasnovitev posvetovalnega odbora, ki naj obstoja iz zastopnikov delodajalcev in delavcev in ki naj ga imenuje vlada. Ta odbor naj bi imel v vsaki državi po dva člena, katerih ni gajanj.

Konfiskacija žitnih zalog v Indiji.

LONDON, 24. (Kor.) Državni tajnik za trgovino je naznanil podkraljevskemu svetu v Indiji, da bo vlada konfiscirala vse žitne zaloge. Po določitvi cen in potrebne množine za vporabo, bo odveden preostanek v Anglijo, pri čemer bodo eksportne trdnice fungirale kot komisarij. Prebitek iz izkupičke pripade državi.

Položaj na Portugalskem.

LONDON, 24. (Kor.) »Morning Post« poroča iz Lizbone z dne 14. t. m.: Vlada je dobila končno s pomočjo armade premoč nad demokrati. Vendar pa se mora sedaj tudi vzdržati. Kajti če bi prišli sedaj demokrati zopet na površje, bi se kruto masčevali za ponižanje. Demokrati so zelo močni, ker so se tekom zadnjih pet let po revoluciji vgnezdili v vseh uradih in ministrstvih. Vlada hoče morda ohraniti nevtralnost, toda boljše je poštena nevtralnost, kakor povrnitev prejšnjega položaja, ko so demokrati pod zaščito navdušenja za Anglijo zapirali svoje politične nasprotnike. Vlada bo izpolnila vse obveznosti zveze z Anglijo.

no in sijajno bistro je platno, ki so ga poslikali veliki umetniki! Ko bi videlo občinstvo prvo ljubimko, ki hitro še enkrat pregledava svojo ulogo, ki s svojimi glijimi prizori ustvarja v njenem tesnobnem spominu zmeden nered; ko bi videlo naivko, ki čede svoje ponarejene kite in z veliko potrto svinčene beline in ličila skuša ustvariti na svojem licu ono ličko in rožnato polt, ki naj kaline v dvoranah omami, da jim gori potem srce kakor slama; ko bi videlo napol poslikanega komika, kako pod zrcalom poizkuša svoje učinkujoče obraze; tresočega se avtorja, ki bi se najrajši raztrgal in ki skuša vlti igralcem poguma, ki ga sam nima; kolonečega ravnatelja; gledališke sluga, ki z vso hitrico pripravljajo pismo, nevestinski sopek, mrzlo kokoš, petfrankovski tolar in vse druge potrebne stvari, ki spadajo k dobro zasnovanemu vandevillu ali drami; ko bi občinstvo, recimo, videlo ali vsaj slutilo vse to, bi bilo velikodušno in bi ne razgrajalo zaradi nekoliko minut trajajoče zakasnitve.

Toda občinstvo, ta blazirani sultan, ne vidi in ne sluti ničesar, temveč topota z nogami, divja in besni in v tem nima prav, kar naj povemo še enkrat.

Japonsko-kitajski konflikt.

LONDON, 24. (Kor.) Reuterjev urad poroča iz Pekinga: 7.000 japonskih vojakov je dospelo v Fusian, Mukden in Dalny. Pričakujejo se nadaljne čete.

LONDON, 24. (Kor.) »Times« poročajo iz Pekinga z dne 22. t. m.: Japonci priznavajo, da bi nastale lahko eksteritorialnosti japonskih naseljencev v Mandžuriji težkoče in so pripravljani dati v tem oziru bistvene koncesije, ki bi priznavale kitajske interese v Mandžuriji, ne da bi bila s tem zmanjšana vrednost pravice. Trdovratnost, ki je bila znamenje prve faze pogajanj, je dozdnevno nekoliko popustila.

LONDON, 25. (Kor.) »Morning Post« poroča iz Tsientsina: V Santungu vlada veliko razburjenje radi izkrcanja japonskih čet. Tisoč mož je bilo izkrcanih v Tsingangfu, kjer je položaj zelo vznemirljiv. Kitajska vlada je vznemirjena radi nastopa Japonske in je izjavila, da bi v slučaju, če pride do vojaškega konflikta med Japonsko in Kitajsko, padla vsa krivda le na Japonsko. Zagotovilo kitajske vlade, da hoče ohraniti mir, je naprva drugim akcijam ničvredno. Treba je samo povoda, da postane položaj resen.

Burska vstaja.

LONDON, 24. (Kor.) Reuterjev urad poroča sledeče poročilo iz Kapstadta z dne 22. t. m.: Sovražnik je napadel dne 19. t. m. oddelek polkovnika Beranga na Selpolku. Dne 20. t. m. je zapletel polkovnik sovražnika, ki se je umaknil iz Rietfontaina in Bedikanalanda čez mejo v pripraviene pozicije, v boji in ga pregnal iz njegovih postojank. Sovražnik je šel v Hasmur (jugozapadna Afrika). Angleži so imeli tri ranjence, sovražnik očividno tudi (!) nekaj ranjencev.

Albanske homitije.

RIM, 25. (Kor.) »Agenzia Stefani« poroča iz Drača z dne 24. t. m.: Vstaši so oddali dne 23. t. m. deset topovskih strel na mesto, pri čemer so bile ranjene štiri osebe, med njimi ena težko. Mesto je odgovarjalo na streljanje. Nasprotniki m. so na visilnikih »Zjutraj« dne 24. t. vstaši pričeli zopet streljati. Trije strel so zadeli palačo Essad paše, a so povzročili le neznatno škodo. V trenutku ni pričakovati nikakega napada. Mir je zopet vzpostavljen.

Odlikovanje Djemal paše.

CARIGRAD, 25. (Kor.) Sultan je podelil višjemu poveljniku egipčanske ekspedicijske armade, generalu Djemal paši, veliki kordon reda Osmanije.

Indijska pristanišča zaprta za tuje.

KOPENHAGEN, 24. (Kor.) Danski konzul v Bombay poroča, da so vsa indijska pristanišča, izjemši Kalkute, Madrasa in Rangona zaprta za tuje.

Porod v brunšviški dinastiji.

BRUNŠVIK, 25. (Kor.) Vojvodinja Viktorija Lujza je povila popoldne princa.

Smrtna kosa.

DUNAJ, 25. (Kor.) Glavni korespondent »Prager Tagblatta« in urednik »Wiener Allgemeine Zeitung«, Josip Münz, je umrl danes zjutraj v starosti 74 let.

V tem pa je minil tudi premor. Orkester štirih mož je igral nekako ouverturo, ki je po zagotovilih nekaterih izkušnih gledalcev spadala k neki drugi operi; zagrinjalo se je dvignilo in pričelo se je prvo dejanje »Madelinette« ali »Grizete iz latinskega okraja«.

Hrup v gledališču je polagoma utihnil in Fra Diavolova pozornost se je podvojila.

Toda predvsem še nekaj o dekoraciji. Oder predstavlja dijaško sobo v nekem ubožnem »hotel Garnija« v ulici sv. Jakoba. Na sredi sobe stoji miza, na kateri se nahaja vse, kar je potrebno za predpustno večerjo. Na stolu leži kostum razkladalca drv poleg pierotove obleke. V ozadju zaprt pregradek, na njegovih vratih pa dve ovalni okenci.

Lastnik sobe in eden njegovih prijateljev, oba mlada dijaka, katerih bogastvo obstoji v veselji revščini, se veselo pogovarjata in se že naprej radujeta na užitku razposajene predpustne noči.

Cas je pravzaprav, da bi že šla; toda ne pojdetta sama: miza je pripravljena za štiri osebe. Pride namreč Rosina in z njo biser latinskega okraja, Madelinette, s svojimi neboško modrimi očmi, svojimi

Zadnji dnevi Przemysla.

Iz vojnega tiskovnega stana poročajo 24. t. m.: O dogodkih zadnjih dni pred predajo trdnjave Przemysla se objavljajo sledeče podrobnosti: Dasiravno je bilo zdravstveno stanje v trdnjavi tekom vsega obleganja zelo dobro in je bilo malo slučajev bolezni, se je slika hitro izpremenila v zadnjih tednih, ker je zaradi skrčenja odmerkov hrane posadka dobivala premalo jesti in je začela izgubljati moči, kar je še pospeševala težka služba. V zadnjem času je obolela polovica posadke in je bila nesposobna za službo.

Zvečer pred 19. marcem, ko se je izvršil zadnji izpad, so mostvo, ki naj bi se borilo drugi dan, še enkrat hoteli nasestiti in so razdelili iz ostankov zaloge živil vsakemu možu po dve konservi. Bodi, da je bila vzrok nenavadna hrana, ali pa hitrica, s katero so ljudje porabili konserve, vsekakor jih je veliko obolelo, nekaj pa celo umrlo.

Izpad 19. marca je pokazal popolno onemoglost mostva. S težavo so se vlekle oddelki dalje. Za ono malo kilometrov, ki jih je bilo treba prekorakati, so rabili več ur. Po umiku po tem izpadu so sledili ruski napadi od treh strani, izvršeni z veliko energijo.

Podnevu so divjali silni artiljerijski boji, ponoči pa so sledili napadi pehote, ki pa so bili zavrnjeni vsi do zadnjega.

Po zagotovilih očividcev ostanejo zadnje ure boja in obstoja te slovite trdnjave vsem, ki so jih spreževali, v nepozabnem spominu zaradi tragične veličine vstikov.

Bilo je v noči od nedelje na ponedeljek. Rusi so napadali z vsemi silami in povsod je besnel boj. Topovi so neprestano grmeli. Przemyslsko prebivalstvo je bilo zbrano na takojimenovanem Tatarskem griču, razgledišču čisto blizu Przemysla, in je s strahom in trepetom zasledovalo ta odločilni boj. Naenkrat se je ob 4 zjutraj mogočen ognjen stebel dvignil proti nebu in zagrmel je strahoviti, vse preglašujoč pok eksplozije. Ruska pehota je prestrašena obstala v napadu in se umaknila. In utrdba za utrdbo se je dvignila od tal in razpadla v razvaline. Prosto padlo noč in sestrane trdnjave, izpolnjene posadke. Vse, kar je tam ostalo, nim namenom, je šlo v drob ali pa je zgorelo v plamenu: utrdbe, vojaške zaloge, mostovi, priprave za vojaške železnice, postaja za brezžični brzojav. Trdnjavski topovi so popokali, tudi mogočni tridesetcentimetrovski možnarji, ki so jih napolnili z razstrelivom in jih zamašili z vrečami peska. Kos razletelih topov so leteli kilometre daleč. Mostvo je dopolnilo razdejanje, razbivši puške in zvezčice celo cevi. Trdnjava je izginila.

To je bilo v nedeljski med 4. in 6. uro zjutraj. Na letališču ste bili pripravljeni še dve za zlet uporabni letali. Rusi, ki so polagoma spoznali pomen eksplozije, so začeli obstreljevati letališče. Oblak, nastal vsled razletajočih se šrapnelov in granat je zakrival ves prostor, toda kakor ptič feniks iz pepela sta se dvignila oba aeroplana nepoškodovana iz oblaka dima, dočim je pod njima besnelo razdejanje in je vstajalo sto ognjenih stebrov proti nebu. Eno letalo je poletelo proti Karpatom, drugo pa proti zapadu in je tudi srečno prestalo. Letalci pripovedujejo pretresljivo o prizoru, ki so ga opazovali.

vranje črnimi lasmi in svojim zlatim srčcem.

Artur, eden obeh dijakov, je, kakor se razume samo ob sebi, zaljubljen v lepo deklico in poje njej v čast precej dolgo, ne dobro in ne slabo pesem po le preveč znanem napevu. Vkljub temu pa moramo priznati kot nepristranski pripovedovalci, da je občinstvo ploskalo.

Pripomniti pa moramo, da sta delala izjemo oba avtorjeva prijatelja v loži poleg Fra Diavola, ki sta ponovno skušala pomiriti občinstvo z glasnim »pste«!

V tem pa se je igra nadaljevala. Nežen, tresoč se glasič je za odrom zapel znano, splošno priljubljeno dijaško pesmico.

Vrata so se odprla in dve lepi deklici ste stopili na oder.

Prva je Rosina, lepa plavka s precej močno izraženimi dražestni izjavljajočega ponašanja, druga pa je Madelinette, ali bolje rečeno, novinka Pivoine.

Ni mogoče, da bi človek kedaj videl deklico, ki bi bila, če ne lepša, pač pa dražestnejša, nego Pivoine.

Srednjevelika, gibka in vendar krepka postava, gornji del telesa valovitih črt, gibki boki, za katere bi mislil, da spadajo

PODLISTEK

GREŠNICE.

Roman. — Francoski spisal Xavier de Montépin

Ni potrebno, da bi se bavili s to igro, ki sicer ni bila nikarkršno mojstrsko delo, a je bila vendar boljše nego proizvod marsikaterih vandervillskih piscev, literarnih parnih strojev s stoidvajsetimi konjskimi silami, ki fabricirajo komedije, melodrame in drugo tako blago vse v najkrajšem času in po najnižjih cenah.

Fra Diavolo je redkokdaj zahajal v gledališče in je imel za to svoje dobre vzroke. Zato pa je tudi igra takoj vzbudila njegovo zanimanje in je s kar najživahnejšim sočutjem spremljal tragikomične prizore, v katerih se je odlikoval mladi Piccolo, čednost, ljubezniv, najboljše made vzbujajoč Italijan.

Položil je torej sopek na klop za seboj, naslonil komolca na ograjo lože in pozabil popolnoma, da naj bi v drugi večeri, katere razvoj mu je še prav tako neznan, kakor njen pisatelj, sam igral ulogo.

